

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 24 Mayıs 2019
Sayı : 943

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 24/05/2019 11:20
Sayı: E-120.10-00000478837

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin bugün en öncelikli gündemi olması gereken genç işsizliği konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin sorumluluk alarak genç işsizliğinin nedenlerinin araştırılması, somut çözüm önerilerinin ve sosyal politikalarının ortaya konulması ve gerekli önlemlerin hızla hayata geçirilmeleri amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 21.05.2019

Ali Hacıoğlu HAKVERDİ

Ankara

Ahmet AKIN

Balıkesir Mu.

Ardahan

Dr. Sibel ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

(1)

Serdar Talat

Hasan BALTACI

Kastamonu Mu

Ali Mahir BAŞARIN

Mersin Mu.

Baysal ÇELEBİ

Gaziantep Mu

Gökçe Taşer

Ankara

Ali Fazlî KASAP

Kütahya

Ayhan BAŞAR

Adana Mu

Karım ARSLAN

Denizli

Candan YÜCEER

Tekirdağ Mu

Servet Ünsal

Ankara Milletvekili

Suzan SATIRI

Hatay Mu.

HLAS KARASU

Sivas Mu

Nihat Yezil

Ankara Mu.

Nurhayat Altın Kayışoğlu

Bursa

943 Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre; 2018 yılı sonu itibariyle Türkiye'nin toplam nüfusu 82 milyon 3 bin 882 iken, toplam nüfusun yüzde 15,8'ini oluşturan 15-24 yaş grubundaki genç nüfus sayımız 12 milyon 971 bin 396'dır.

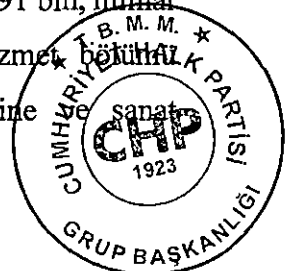
Nüfus projeksiyonlarına göre, 2035 yılında fırsat penceresinin kapanacağı öngörülen genç nüfus oranının 2040 yılında yüzde 13,4, 2060 yılında yüzde 11,8 ve 2080 yılında ise yüzde 11,1'e kadar gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin uzun süredir üretim ekonomisinden kopması, genç nüfusundaki artış ve özellikle genç nüfusa yönelik stratejik ve sürdürülebilir istihdam politikalarının hayata geçirilememiş olması nedeniyle genç işsizliği hızla artmaktadır. On yedi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlarında, bugün gelinen aşamada gençler işsizlik kısır döngüsüne mahkûm edilmiştir.

Katma değer yaratmaları konusunda gençlerin önüne yeni ve farklı fırsat alanları sunulmadığı gibi mevcut istihdam alanları da daralmaktadır. TÜİK'in 2018 verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki genç nüfusun yüzde 20,3'ü işsiz iken, bu oran 2019 yılında yüzde 26,1 gibi devasa bir seviyeye yükselmiştir. OECD ülkelerinde genç işsizlik oranı yüzde 10,9 iken Türkiye'de bu oran yüzde 26 ile OECD ülkelerinin 2 katını aşmaktadır.

Her dört gençten biri ekonomik ve eğitim hayatının dışında kalmıştır. TÜİK'e göre ne eğitim öğretimde ne de istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 24,8 olurken, erkeklerde bu oran yüzde 17,6, kadınlarda ise yüzde 32,2'dir. Avrupa Birliği'nin resmi istatistik kurumu Eurostat'ın Nisan 2019'da yayımlanan "çalışmayan, eğitim ve öğrenim görmeyen (20-34 yaş arası) gençler (NEET)" araştırmasında ise, 28 Avrupa Birliği (AB) ülkesinin ortalaması yüzde 16,5 iken bu oran Türkiye'de yüzde 33,2'dir. Burada asıl çarpıcı olan, çalışmayan, eğitim ve öğrenim görmeyen genç kadın oranının AB ülkelerinde yüzde 21 iken ülkemizde yüzde 51 gibi çok çarpıcı bir seviyede olmasıdır. Ülkemizde her iki genç kadından biri ekonomik yaşam ve eğitim sisteminin dışında kaldığını göstermektedir.

Ekonomik ve sosyal yaşamın dışına itilen gençler arasında diplomalı ve vasıflı işsiz sayısı da artmaktadır. İşsiz üniversite mezunlarının oranı 2014 yılında yüzde 10,6 iken 2018 yılında yüzde 12,4'e yükselmiştir. 2018 verileri derlendiğinde mühendis diploması olan 91 bin, mimar diploması olan 40 bin gencimize iş imkânı sunulamamaktadır. Sosyal hizmet, hukuk mezunlarının yüzde 24'üne, gazetecilik bölümü mezunlarının yüzde 23,8'ine sanat mezunlarının ise yüzde 17,8'ine istihdam alanı açılmamaktadır.

Son günlerde kamuoyuna da yansıyan haberlerde iş bulamayan ve bunalıma giren gençlerin suça bulaşma oranının ve intihar etme eğiliminde bir artış yaşandığı görülmektedir. Tekirdağ'ın Ergene ilçesinde, “*Ben hakkımı size helal ediyorum. Siz de bana hakkınızı helal edin. Biliyorum, sizi çok üzdüm. İşsizlikten bunaldım*” yazılı not bırakan 34 yaşındaki Saffet G.’nin tavana bağladığı atkıyla intihar etmesi işte bu işsizlik sarmalının bir sonucudur.

Yine Gaziantep’te eski bir hükümlü olan Eyüp D., İş-Kur’a başvuruyor, belediyeye başvuruyor fakat iş bulamıyor. Yaşadığı bunalım sonucunda kendisini yakıyor ve 4 gün yoğun bakımda kaldıktan sonra kurtarılamayarak ölüyor.

İşte işsizlik nedeniyle gençlerde mutsuzluk ve huzursuzluk seviyesi her geçen gün artmaktadır. TÜİK verilerine göre 2016-2018 yılları arasında gençlerin memnuniyet oranında yaşanan düşüş yaşanan tabloyu ortaya koymaktadır.

Ekonomik krizin etkisiyle işsizlik sorununun ve yoksulluğun büyümesiyle madde bağımlılığının artmasına zemin oluşmaktadır. Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM), Sağlık Bakanlığı istatistikleri, OECD eğitim endeksinin de aralarında olduğu bir dizi kaynaktan yararlanarak yapılan bir araştırmaya göre işsizlik sorununun madde bağımlılığının artmasında önemli bir etken olduğu ortaya çıkmıştır. Tedavi gören hastaların yüzde 53,9’u işsiz iken yüzde 10,4’ünün de düzenli bir işi yoktur.

Ekonomik hayata katılmaktan umudunu kesen ve iş bulamayacağını düşünen gençler yurt dışına gitmenin yollarını aramaktadır. 2016 yılında yurt dışına göç eden vatandaşların sayısı 69 bin 326 iken, bu sayı 2017 yılında yüzde 63’lük bir artışla 113 bin 326 olmuştur.

Gençlerimize yeni istihdam alanları açılması ve işsiz kalması durumunda kullanılması gereken İşsizlik Fonu ise amacı dışında kullanılmaktadır. “Herkes bir-iki işçi alsın” veya “2019 yılında 2,5 milyon kişiye istihdam sağlayacağız” şeklindeki gerçekçi çözüm üretemeyen popülist söylemler milyonlarca işsiz gencimizin talebini karşılamaktan çok uzaktır.

Bugün ülkemizin en öncelikli gündemi olması gereken genç işsizliği konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin sorumluluk alarak genç işsizliğinin nedenlerinin araştırılması, somut çözüm önerilerinin ve sosyal politikaların ortaya konulması ve gerekli önlemlerin hızla hayata geçirilmeleri için bir Meclis Araştırması Komisyonunun ivedilikle kurulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

